

seventfer det vil føre med sig, er noget løst henkastet. De Herrer skulle ikke alene tage Hensyn til de Lovarbeider, der her foreligge, men de skulle tillige se hen til de forventede Forslag fra den høitærede Krigsminister, og de skulle hertil lægge mange, mange Millioner til Befæstningsvæsenet. Bille de have Tanken om almindelig Bærnepligt gennemført og en Hær, hvormed de kunne læaa, saa skulle de ogsaa ville have Fæstninger, selv om de løbe op til Hundreder af Millioner. Jeg vil til Slutning sige, at en af de sørgelige Udsigter, som jeg desto værre flinker i det Fjærne, naar vi staa lige over for en ny Krig, er den, at vore Sønner maa kæmpe i aaben Mark, uben nogen Udsigt til at kunne krybe i Skjul i det Dieblis, da de have været uheldige. Jeg har i sin Tid været med til og set Folk med mørke Miner og med Træsko, der vare vaade, gaa til Arbeide paa Boldene om Fredericia, og de vare meget gnarvne derover. Alle vare enige om, at „det var noget skidt“, at det ikke duede Noget, og at man lige saa godt kunde lade være dermed. Men da vi den 7de Mai 1849 havde en alvorlig Kamp med Tjender, og vi kunde sige til ham: Nei, holdt, min Ven, vent lidt! og han saa siden fik sine alvorlige Smær fra den samme Fæstning, saa fortrød jeg ikke den Del, som mine Dænder og Arme havde taget i det Arbeide at bygge disse Volde, selv om de ogsaa vare simple. Derfor kan jeg godt forstaa, at den høitærede Krigsminister maa have sine Forslag om Befæstningsvæsenet fremmede saaledes, at deres Forelæggelse er nær forestaaende, hvorimod jeg mindre kan forstaa, at de Herrer, som i 1867 skabte os den Hærlø, vi have, med almindelig Bærnepligt og med Udsigt til, at den deraf fremgaaende Armeefølge kunne værne om Riget, ikke samtidig fremkom med Planer til en Gennemførelse af Befæstningsvæsenet. Jeg retter dette ligesom en Breidelse til dem, fordi det forekom mig, at dersom vi havde faaet en Krig, — og det kunde være sket siden 1867, — saa vilde vi have faaet at se, — jeg havde nær sagt, — hvilken utilgivelig Synd det var, at man ikke i det Mindste paa enkelte Punkter havde skabt Steder, hvor Armeen kunde gaa hen, naar den, som vi jo dog altid maa forudsætte, havde været uheldig og var bleven overvunden.

Se, disse ere de almindelige Betragtninger, som jeg fra mit Standpunkt har fundet mig bespiet til at udtale. Til Slutning skal jeg takke de Herrer fra begge Sider for den Raalmodighed, hvormed de have hørt mig. Jeg indrømmer, at jeg ikke har været saa ganske skaansom med Breidelser til forskellige Sider, og ikke mindst imod mine Venner; men at de bare lidt over med mig, er jo naturligt. Hvad angaar mine Modstandere, da har jeg jo den Fornøjelse at være enig med dem, og det er rimeligvis af denne Grund, at jeg er bleven saa skaansomt behandlet

af dem, som jeg er; men, jeg takker, som sagt, for den Opmærksomhed, hvormed jeg er bleven hørt.

Formanden: Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Føgger: Den Bemærkning, jeg kunde ønske at gjøre, er foranlediget ved, hvad der blev udtalt af den ærede sidste Tale med Hensyn til et Foredrag, jeg tidligere har holdt her i Salen. Det ærede Medlem berørte, at dette Foredrag havde gjort et dybt Indtryk paa ham, og at det havde været nær ved at omstemme ham med Hensyn til den Stemme, han strax efter skulde afgive; men han søiede til, at han nu indsaa, hvor godt det var, at han ikke var bleven omstemt, idet de Forventninger, som jeg ved min Tale havde vaakt om de umaadelige Resultater, der skulde følge af den nye Hærlø, som vi da vare i Begreb med at vedtage, skulde have viist sig aldeles ikke at have været grundede. Det kan ikke Andet end glæde mig særdeles, at det ærede Medlem har bevaret det Foredrag, jeg dengang holdt, saa levende i Erindringen. Det var i alt Fald, som jeg meget vel erindrer, et Foredrag, som kom fra mit inderste Hjerte. Jeg tror imidlertid — og det stod strax saaledes for mig — at det ærede Medlems Erindringer om dette Forordrags Indhold ikke har været fuldkommen klar. Det stod allerede strax ganske anderledes for min Erindring med Hensyn til sit Indhold, og jeg har derfor, medens det ærede Medlem fortsatte sin Tale, efterset dette Foredrag i Rigsdagstidenden. Det er ikke langt, det omfatter kun 2 Spalter, og jeg vil bede det ærede Medlem om at læse det igennem; han vil da se, at han har hukket feil. Jeg har nemlig i dette Foredrag aldeles ikke fremstillet den hele Plan, som vi da vare ved at vedtage, paa en saadan Maade, som det ærede Medlem angav; paa ingen Maade! Jeg har kun sagt, at det var en Plan, der efter min Mening var betydelig bedre end den, vi da havde, og jeg har navnlig blandt Andet ogsaa fremhævet den Fordel, den gav os derved, at Hæren uden at tabe i Dygtighed vilde vinde i Tal. Man kan vel ikke under alle Omstændigheder sige, at dette er afgjørende, men det kan dog under visse Omstændigheder være af meget stor Betydning. Dernæst har jeg varmt opfordret Thinget til at gjøre det store Fremskridt, som det i mine Dine vilde være ligeoverfor det, vi havde, at vedtage det omtalte Forslag. Jeg berørte derhos tillige i det nævnte Foredrag en anden Ting, idet jeg nemlig strax fremhævede, at der ikke er nof, at man giver en god Lov, men at det ogsaa kommer an paa, at den bliver gennemført i Overensstemmelse med de Grundfæstninger og den Hensigt, hvori den bliver givet, og jeg lagde derfor meget indtrængende den daværende